

Secuur spuitwerk vereist

Voorkom puntemissies van middelen naar het oppervlaktewater

Het groeiseizoen is inmiddels weer begonnen en dat betekent ook dat er weer veel gewasbeschermingswerkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij wordt de agrarische sector in toenemende mate geconfronteerd met regelgeving en handhaving op het gebied van gewasbescherming en onkruidbestrijding.

Cumelabedrijven zullen in de toekomst een steeds grotere rol gaan spelen in de gewasbeschermingsketen. In het bijzonder maïs is bij uitstek een gewas waarin de werkzaamheden volledig worden uitgevoerd door deze bedrijven. Een andere ontwikkeling is dat de druk om verontreiniging van oppervlaktewater met gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen steeds groter wordt. Als gevolg van Europese regelgeving, weergegeven in de Kaderrichtlijn Water, heeft Nederland in 2009 een maatregelenpakket opgesteld waarmee in 2015 aan de waterkwaliteitsnormen moet worden voldaan. De gehele landbouwsector is verantwoordelijk voor ongeveer 95 procent van de belasting van het Nederlandse oppervlaktewater met bestrijdingsmiddelen. De overige vijf procent komt voor rekening van niet-landbouwkundig gebruik. De grote winst in het reduceren van piekverontreinigingen is dan ook te halen in de primaire landbouwsector. In de afgelopen jaren is in onze sector al een grote inspanning verricht om verontreinigingen te verminderen, maar we zijn er nog niet. In een aantal onderzoeken naar de herkomst van verontreinigingen in het oppervlaktewater zijn zogenaamde emissieroutes vastgesteld. Deze emissieroutes willen we hierna toelichten.

Vullen van de spuit

De eerste emissieroute kan ontstaan tijdens het vullen van de spuit door het overlopen van de spuit of morsen van spuitmiddel. Deze emissie is meestal te voorkomen door geconcentreerd en netjes te werken. Loop bijvoorbeeld niet weg tijdens het vullen om het overlopen van de tank te voorkomen of gebruik een automatische afslag. Voorkom het teruglopen van retourvloeistof in de zuigslang door middel van een terugslagklep of een andere voorziening. Blijf bij het voltanken vanuit de sloot minimaal twee meter uit de slootkant. Wees zorgvuldig bij het reinigen en weggooiën van de middelenverpakkingen (let ook op de aluminium seal, waarop nog druppeltjes kunnen zitten). Voorkom het wegstuiven van middel in poeder of granulaatvorm en gebruik bij voorkeur vloeibare middelen. Er zijn al enkele waterschappen, waaronder het waterschap Reest en Wieden, die in hun gebied centrale vulplaatsen hebben ingericht, zodat de spuit niet vanuit een watergang hoeft te worden gevuld.

Spuiten in het veld

De volgende puntemissie kan ontstaan tijdens het spuiten zelf als gevolg van drift. Voorkom tijdens het spuiten

drift door het toepassen van de juiste (driftarme)doppen en de juiste druk. Zorg ervoor dat de spuitboom op de goede hoogte boven het gewas hangt. Let goed op de teeltvrije zones die ter plaatse gelden. Voor sommige gewasbeschermingsmiddelen gelden specifieke eisen voor de toepassing van (kant)doppen en dergelijke. Lees daarom ook goed de gebruiksaanwijzingen op de verpakking. Rijd of keer niet met de spuitboom boven een watergang en spuit niet bij windsterktes van meer dan vijf meter per seconde op spuitboomhoogte. Plan uw route zo dat bij windstil weer de percelen naast watergangen eerst worden gespoten.

Drift kan ook optreden wanneer er te snel wordt gereden. Wanneer er tijdens het spuiten middel in de watergang belandt, is dit niet direct te zien. De gevolgen openbaren zich pas in een later stadium. Door een halve milliliter aangemaakte vloeistof op de inhoud van een olympisch zwembad wordt de drinkwaternorm al overschreden.

Afspoeling

Emissie door afspoeling of uitspoeling ontstaat wanneer middelen met afvloeiend regenwater in het oppervlaktewater terechtkomen. Dit ligt het meest voor de hand wanneer kort na een bespuiting regen valt. De middelen hebben dan onvoldoende kans gehad om zich te hechten aan het gewas en lopen met het regenwater de sloot in. Houd er daarom rekening mee dat er niet wordt gespoten op percelen naast een watergang bij een (te) grote regenkans. Ook is het goed een gewasbeschermingsmiddel te kiezen dat minder belastend is voor het oppervlaktewater wanneer de kans op afspoeling groot is. Andere bronnen van emissie door afspoeling zijn de boerenerven. Hiernaar is echter nog weinig gericht onderzoek gedaan.

Spoelen en reinigen

Het reinigen van de tank na een bespuiting vergt uiteraard ook de nodige aandacht. Voorkom te allen tijde dat was- en spoelwater in het oppervlaktewater terechtkomt. Zorg ervoor dat u voldoende schoon water meeneemt om de tank te reinigen en verspuut het laatste restant op het perceel zelf. Dit geeft de minste milieubelasting.

Maak vooraf niet te veel spuitvloeistof aan. Het gebruik van een middelinjectiesysteem kan hierbij een goede optie zijn. Het reinigen van de buitenkant van de machine zal in de praktijk zeker niet dagelijks voorkomen. Het beste zou zijn om de spuit schoon te maken op het perceel dat zojuist is gespoten. Hierop zitten uw klanten echter meestal niet te wachten en bovendien hebben veel spuitmachines nog geen voorzieningen om de buitenkant van de machine op het land af te spuiten. In de praktijk zal dit dan ook meestal op uw eigen erf gebeuren. Bij het uitwendig reinigen van de spuit kan dus emissie plaatsvinden in het oppervlaktewater doordat aanklevend middel via de afwatering in het oppervlaktewater of het riool belandt. Er is momenteel aandacht voor enkele initiatieven om spoelwaterreiniging door middel van eenvoudige biofilters te realiseren. Wanneer geen speciale wasplaats met opvang voorhanden is, heeft het de voorkeur om de spuit op onverhard terrein te reinigen. Let er daarbij ook op dat de machine op minstens vijf meter van de slootkant wordt afgespoten.

Stalling

De laatste puntmissie kan ontstaan wanneer de spuitmachine buiten wordt gestald. Als dit het geval is, kan bij regenval aanklevend middel via het regenwater afspoelen. Wettelijk is alleen het overdekt stallen van de spuit toegestaan. Dit is op het overgrote deel van de bedrijven ook de praktijk.

Zorgvuldig werken en vooraf inschatten van risico's is het devies. Laat u onder tijdsdruk niet verleiden tot het doen van concessies aan de werkkwaliteit. Cumelabedrijven hebben de gezamenlijke verantwoordelijkheid om emissies te voorkomen, zodat we in de toekomst de beschikking blijven houden over een volwaardig en adequaat middelenpakket. Daarnaast wilt u spuitwerkzaamheden werkbaar en praktisch toepasbaar houden. Wellicht liggen er in de toekomst nog meer kansen voor cumelaspecialisten op het gebied van gewasbescherming.

Gerben Zijlstra *bedrijvenadviseur*

advertentie

Onkruid ontmoet de man met de hamer

Roundup[®]

MAX

GRATIS HAMER bij 200 l. vat

*in prijs verlaagd!
(regen)vast en zeker*

www.roundup.nl

MONSANTO imagine